

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 Hfl.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolvas szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utca 47. és 49. szám.

Tisza a király előtt.

(A kormány lemondása.)

Bécs, február 1.

A Tisza kormányhoz közel álló körökből vett értesülések után jelentik:

Ma reggel a hat órai személyvonaton érkezett gróf Tisza István ide, Kocsira ült és a magyar házba hajtatott.

Nyolcz óra tájban fölkereste gróf Khuen-Héderváry Károly, akivel hosszasan konferált. A közös pénzügyek miniszteriumának néhány előkelő magasrangú hivatalnok is eljött a magyar házba.

Az osztrák politikusok körében szintén nagy a kíváncsiság és várakozva lesik a magyar eseményeket. Alkalmam volt ma néhány politikussal beszélni; ezek mind átestek már az első meglepetésen s nyugodtan várják a fejleményeket.

— Hát hatvanhét helyett negyvennyolcz lesz — mondotta egyikük — amely előbb-utóbb ugyis be kellett következnie, még abban az esetben is, ha nem így alakulnak a magyar választások. **Még ránk nevezé is jobb, mint később . . .**

Arra a kérdésre, hogy Tiszának

az ellenzékbe való menetele milyen hatást idézett elő, azt a választ adták.

— Mindezekre van jogosultsága. . . . Kilencz óra előtt néhány percczel gróf Tisza István fiakkere a Burgba robogott. A titkos tanácsosok lépcsőjén vezették föl a fogadóterembe, ahol pontosan kilencz órakor fogadta a fejedelem.

A kihallgatás huzamosabb ideig tartott. Ezalatt a magyar újságírók s néhány képviselő lent várakozott. Legelőnkebben a fölött vitatkoztak, hogy mi van abban a memorandumban, a melyet Tisza átadott a királynak.

Mikor a miniszterelnök kijött, körülvették és különféle kérdésekkel ostromolták. Tisza többek között ezt mondotta:

— **Ő felsége legkegyelmesebben elfogadta a kabinet lemondását s megbízott bennünket, hogy a válság megoldásáig maradjunk a helyeinken.** Ő felsége holnapután Budapestre megy és ott több politikust fog meghallgatni.

. . . Mint értesülök, az uralkodó Andrássy Gyula grófot minden valószínűség szerint még holnap fogja kihallgatásra fogadni s csak azután megy Budapestre. *Kossuth Ferenczet*

feltétlenül meghallgatja a király. Udvari körökben beszélnek, hogy a fejedelem arra vonatkozólag (a Kossuth kihallgatására) így nyilatkozott:

— **Ez alkotmányos kötelességem!**

Tisza István valószínűleg ma délután utazik vissza a fővárosba.

Politikai híreink.

— Budapest, február 1. —

Khuen Héderváry kihallgatása.

Bécs, február 1. Gróf Khuen-Héderváry Károly rejtélyes bécsi kihallgatása tárgyában ma végre sikerült a valóságot megtudnunk. Gróf Khuen szombaton reggel Bécsbe érkezett és a Sacher-szállóban szállt meg. Még a délelőtti folyamán jelentkezett a kabinetirodában, honnan dél felé értesítést küldtek neki, hogy a király délután két órára várja. Khuen pontosan két órakor lépett a király dolgozó szobájába és ott maradt teljes két órán át. Khuen gróf elsősorban bejelentette ő felségének a kabinet lemondását és azután szóval előterjesztette az indoklást, illetőleg részletesen előadta a választás addig ismert és még várható eredményeit; a számadatokat egy magával hozott czéduláról olvasta le, mely czédulát a király elkérte és magánál is tartotta. Khuen a jövő tennők iránt nem tett semmiféle előterjesztést és pusztán a tények elmondására és a minisztertanács határozatának bejelentésére szorított. A

„Elnémult harangok.“*)

Malonyay Dezső és Rákosi Viktor színműve.

Az erdélyi havasokban, Magyar-Garab községben, nagy oláh parókia mellett elárult kis kálvinista kis község tengődik, mely már négy év óta nem kapott papot. Akik utoljára ott voltak, mind megszöktek, mert nem bírnak megélni. Kézpénz fizetés nem jár ki a papnak, kepe csak minden harminczadik kalangya, lukma nincs, mert bor sohasem terem ott, stólat senki se fizet, mert az oláh pópá ingyen is keresztel és temet, lévén rá nem szorulva a hívők pár garasára, miután ő a román nemzeti ligától huzbusás díjazást. Az oláh pópá jó kortese a kormánynak, beszolgáltatja mindig hüen a szavazatokat a faluból a kormány jelöltjére, kedves ember tehát a főispán előtt. Tehet ami neki tetszik, hazaáruló eljárásáért megdicséretben is részesül, mert szavazatokat szállít.

A pár elzüllött kálvinistát lassacsán felszivja a nagy oláh parókia. A hegyi mőcz

*) A debreczeni színpadon vasárnap kerül először szívre. Szerk.

természetétől fogva babonás s a józan és szaraz kálvinista vallás nem versenyezhet a lelkekre gyakorolt misztikus hatás tekintetében a görög nem egyesülte. A haldokló parasztot nagy czeremóniával szabadítja meg a pópá az ördögök hatalmától s a haldokló, ki elfordult az egyszerű református szertartástól, megkönnyebbült lélekkel hal meg, mert czeremóniásan boesátják a másvilágra. Minden babonájának hizelegnek es szertartások, melyeknek mestere, Todorescu pópá a bavasok püspöke. politikai czélokot szolgál ezzel. Övé e népnek szive-lelke, de vagyona is, mert a pásztorok az ő nyáját legeltetik. Nyuzza őket, ahogy lehet, néha agyon is akarják ütni a felingerült hívők, mikor igaztalanul károsítja meg őket, de leborulnak előtte újra, mihelyt ornátusában jelenik meg. Leányát, Florieát nagy becsben tartja, mert a havasi szépség szintén jó tőcz lesz politikai czéljaira, most még azonban nem adja el.

S ekkor, midőn már azt is kicsinálta, hogy a Bod Péter által épített, de már dűledező kálvinista kőtemplomot átengedik az oláhoknak, ha az utolsó kísérletre odajött

fiatal református pap is elődei példáját követi és elhagyja a gyülekezetet, — érkezik meg Simándy Pál, lángbuzgalmu fiatal református pap, ki magát az utolsó őrszem sorsára szenteli. Megszólalnak az elnémult harangok, de alig van öt-hat ember, ki hallgatna rájuk. Félnek a pópától, a falu urától, ki gunyosan néz az új kollégára s kész harezolni vele rögiön. Ez utóbbinak csak két támogatója van, az egyik a vén Zalathnay Barnabás, ki már 1848-ban is harezolt a hazáért, kinek egész családját kiirtották az oláhok, a másik pedig Papp Mózes, egy vén székely medvevadász, kitől nagyon fél a pópá, mert tudja, hogy elszánt ember és senkije sincs a világon. Támaszkodik azonban Simándy Pál főleg a saját erejére, szeretetteljes lelke egész hevéré, forró hazaszeretetére, melylyel hegyeket bir elmozdítani, mert van hite. Ő az az utolsó pompéji katona, ki felé közel a fejtő láva, de meghal ott, öntudatosan, hősiel, mert odaállították és őrségét el nem hagyhatja becsülettel. A pópá kika-czagja, Floricza azonban bámulni kezd. Az első hős, kivel életében találkozott:

legszébben tisztít

Uri öltönyöket

Hrabéczy Antal

Széchenyi-u. 42.

Szakember javít és vasal.

király főleg azt tudakolta, hogy miképpen tévedhetett Tisza annyira a helyzet megítélésében és Khuen bevalotta, hogy Tiszát környezetének és a budapesti városi intéző elemek felfogása tévesztette meg; a vidék hangulatát nem ismerte eléggé és erre vonatkozólag a főispánok sem adtak olyan felvilágosításokat, melyek az eredményt csak sejteni is engedték volna. Khuen a király kívánságára további rendelkezésig Bécsben maradt és az audienzia után átköltözött a magyar minisztériumba.

Bécsi tervek.

Bécs, február 1. A király, értesülésünk szerint, a magyar válságot el akarja intézni, mielőtt Budapestre jön. A kihallgatások Bécsben lesznek és esetleg ott is fogja az új miniszterelnök megbízását kapni. Az a terv, hogy a parlament megnyitása előtt alakuljon meg az új kormány, hogy ez készíttesse el a trónbeszédet, melyben már bent lenne az új kormány iránya és munkaterve.

Az új minisztérium.

A bonyolult politikai helyzetből való kialakulásnak egyik sarkpontja a minisztérium megalakulása. A győzedelmes ellenzéki táborban mindjárt történt hódít az a felfogás, hogy csakis koalíciós minisztérium veheti át a megoldás nehéz vezetését. Ma már a koalíciós minisztériumra nézve összeállítottak egy névsort, de hogy az akként fog-e megalakulni, arra nézve természetesen a felelősséget nem vállaljuk el. Az ellenzéki táborban összeállított kabinet így alakulna meg:

Miniszterelnök: gróf Andrássy Gyula.

Belsőügy: báró Bánffy Dezső.

Igazságügy: Justh Gyula.

Pénzügy: Popovits Sándor pénzügyi államtitkár.

Földmivelésügy: gróf Zselénski Róbert vagy Darányi Ignác.

Közügy: Wlassics Gyula.

Kereskedelem: gróf Batthyány Tivadar vagy Hieronymi Károly.

Honvédelem: Rónai Horváth Jenő tábornok.

Király személye körüli: gróf Zichy János vagy gróf Zichy Aladár.

Horváth miniszter: Josipovich Imre.

mi más ember ez, mint piszkos apja, ki magát szintén az Úr szolgájának hazudja, pedig csak saját zsebet és a butaságot szolgálja.

Simándy be is bizonyítja, hogy hős. Todorescu pópá nyáját hozzák haza a havasi pásztorok. A Nemere szele belesodort őt birkát a szakadékba, és a Györgye gyereket, a kis bojtárt is. A dühöngő vihar alatt senki sem vállalkozik arra, hogy a gyereket megmentésére elinduljon. Simándy a jó pásztor megfogadja az Údvészítő szavát és lelép a mélybe az elveszett a barányért s keblén melengatva hozza haza. Midőn Todorescu pópát nyuzásáért megrohanják a pásztorok s agyon akarják ütni, Simándy menti meg ellenségét is. A pópá elhatározza, hogy ez embert megveszi a liga számára, — nem pénzzel, hanem saját leányával, ha kell; azonban maga a pópá rug be, mikor Simándyt akarja megmámorítani. Simándy azonban már törbe esett: szereti Floricát és viszozszerettetik. A lány hozzárohan karácsony éjszakáján, hogy meneküljenek el együtt a helyről s boldogok lesznek még valahol. — Simándy e esábnak is ellent áll, mert nem szabad örömhelyét elhagynia. A pópá tájtéző dühvel jön lánya

A Ház vezetőségét pedig a következők személyében szeretnék megalakítani:

Házelnök: Guiner Gyula.

Alelnökök: Barabás Béla, Hadik Béla gróf.

Háznagy: Tóth János.

Gerkij nem akasztják föl!

Trepov kegyelme.

Kétél helyett: golyó halál.

Pétórvár, február 1.

Tegnap este Trepov tábornoknál egy íróból és előkelő hölgyekből álló küldöttség járt.

A küldöttség vezetője, elmondotta milyen nagy kincse Oroszországnak Gorkij s mit fog veszteni benne korai halálával.

Trepov tábornok válaszképen azt mondotta:

— Maxim Gorkij irót a következőkkel vádolják:

1. Lényeges részt vett a mostani forradalmi mozgalomban;

2. Ő írta a katonatisztek ellen lázító kiáltványt;

3. Fölolvasta az utcákon Gapon proklamációját.

— Mindezekért pedig — fejezte be a generális — halált érdemelt és meg is fog halni.

— Tehát fölakasztják? — kiáltotta a küldöttség szónoka.

Trepov nyugodtan ezt mondotta:

— Nem, hanem agyonlövök...

Gorkij letartóztatása.

Érdekes hírek érkeznek ma Gorkij letartóztatásáról. Gorkij letartóztatása nagyban izgalmas körülmények között ment végbe. Két egyetemi hallgató kiment a pályaudvarra, hogy Gorkij fogadják, de amint a pályaudvarra érkeztek, rendőrök letartóztatták őket; a rendőrségen megmotozták őket, vajon nincs-e náluk fegyver, vagy valami titkos irat.

Együttal Gorkij lakásán is házkutatást tartottak, még mielőtt Gorkij odaérkezett. Még eddig nem tudták megmagyarázni, mi-

után; a két férfi között szópárbajra kerül a dolog, melyben Todorescu a vesztes. Leánya nyilatkozik ellene s ő hiába akar Simándy tőle kerekedni. Simándy nyugodt és rendületlen. Elveheti Todorescu tőle híveit és kihuzhatja alóla a földet, a lányban visszanyeri mindazt.

A pópá örült dühében tettelegességre is vetemednek, de letölgják. A düh megbénítja s összeesik. Mindenki azt hiszi, hogy meghalt, pedig él, de saját dühe rokkantotta meg. Simándy végtelen nagy szeretete, a nemzeti eszme és a törhetlen hit törték őt meg s midőn lerokadva magához tér ismét, megcsókolja ellensége kezét, mely őt simogatásával győzte le s nem férfiji keménységével. Béke és szeretet száll a kis falura, az eszme győzelme s a kiegyezés.

Ez rövid tartalma Malonyay és Rákosi darabjának, melyet a debreczeni színház vasárnap este mutat be először.

A dráma könyvalakban is megjelent Rákosi Jenő kiadásában, csinos kiállítású, 154 lapra terjedő kötet, ára 3 korona. A dráma alapját Rákosi Viktornak hasonló című regénye képezi, mely először a megboldogult Új Magyar Szemlében jelent meg.

képen sikerült Gorkijnak a pályaudvarról észrevétlenül megmenekülni. Gorkij azért jött Rigába, hogy beteg barátnőjét, a híres színésznőt láthassa. Mindenki tudja, hogy Gorkij válni készül a feleségétől, hogy aztán ezt a színésznőt feleségül vehesse s letartóztatása különösen azért keserítette el, mert csak azért utazott Rigába, hogy beteg barátnőjénél tölthessen néhány napot. Letartóztatása után külön vonaton szállították egy szomszéd állomásra és csak itt kapcsolták kocsiját a pétórvári gyorsvonathoz.

Montési kísérletek.

Németországban mind szélesebb hullámokat ver fel az a mozgalom, amelyet Gorkij megmentése érdekében indítottak. Ma már nem csupán az író-, művészvilág és a tudomány kiváló egyéniségei, hanem az egész német társadalom akezióba lépett a fogságba került író megmentésére. Berlin után Drezda, Stuttgart, Königsberg, Darmstadt, Boroszló és Németország több nagyvárosa jelentette be a mozgalomhoz való csatlakozását. Az írók pedig majdnem kivétel nélkül felajánlották szolgálatukat s most Franciaország írói- és művészvilágát hívják fel az együttes működésre. Már felszólítottak több francia hírlapszerkesztőséget, hogy Franciaországban is indítsanak hasonló mozgalmat. Vajjon a művelt nyugat kulturájának tiltakozó szava át tudja-e majd törni az orosz hatóságok rideg elzárkózottságát s nem érkezik-e későn a mozgalom eredménye?

Gorkij a nyomor iskolájában.

Gorkij tudvalevő végigcsinálta a nyomornak minden iskoláját s megízlelte mindazon foglalkozás keserveit, amely az élet legalsóbb sorában küzdők osztályrésze. Ő maga a következő adatokat írja multjáról:

1878: inas egy suszternél,

1879: inas egy rajzolónál,

1880: kukta egy hajón,

1883: munkás egy pékműtelyben,

1884: favágó, rakodó munkás,

1885: ismét pékműtelyben,

1886: kőrista egy operatársulatnál,

1887: alma elárusító,

1888: öngyilkossági kísérlet,

1889: vasuti őr,

1890: pályafelvigyázó, írnök,

1891: csavargó, sóbányamunkás,

1892: megírja első beszélyét (Csudra

Makar).

1903: világhírű író.

Irodalom és művészet.

Két magyar történelmi képről.

[Érdemes és hazafias debreczeni vállalkozás.]

A kiegyezés óta zsidbadt volt a magyar nemzeti érzés. A bécsi érdeket szolgáló kormányaink czéltudatosan altatgatták, irtogatták ezt. Csak pár éve, hogy a nemzeti öntudat erőre kapott és a felséges ébredés most, a januári választás ellenállhatatlan diadalmaiban következett be. És hiában van zord tél, minden igaz magyar úgy érez, mint ha már virágtakasztó tavasz volna; sőt az is van.

A visszafojtott, visszatartott nemzeti érzés mindent igyekszik bevonni a büvkörébe. Irodalom, színpad, képzőművészet, ipar s kereskedelem, magas politika mind erőteljesebben a nemzeti érzések jelszavában mozog és igyekszik fejlődni.

A nemzeti érzés és erő termékenyítő lüktetésének a teremtménye az a vállalkozás, az az alkotás is, a melyről jelen cikkelyünk keretében örömmel és dicsérőleg emlékezni akarunk.

Bilkei Dezső vagyonos és lelkes debreczeni polgár Óváry József szakemberrel társulva városunkban nagy szabásu magyar történelmi képkönyv vállalatot alakított, a mely hazafias képeinek terjesztését országos ügynökségek útján eszközölte. Mi, a kik minden vonalon a magyar nemzeti érzést és erőt akarjuk érvényesíteni és minden társadalmi mozgalmunkba bevinni, örömmel emlékezhünk e hazafias és művészi célzatu vállalkozásról, annyival inkább biztosabban tehetjük ezt, mert a tervbevett magyar történelmi gazdag képsorozatnak a két első megjelent példányát már láttuk és gyönyörűséggel élveztük.

A hazafias érzés ihlette meg e gyönyörű, nagy, szingazdag akvarellképek művészkötőjét. És a budapesti Globusz-műintézet által nyomott képeknek a nyomási kivitele is olyan tökéletesen és szépen sikerült, hogy büszke dicsőre válnak felett műparunknak is.

Második Rákóczi Ferencz szabadságharcát állítja elénk az egyik színes kép; a 48—49-diki magyar szabadságharc megdicsőítése és megörökítése a másik annyi nagy érzést kifejező, igazi beszélő festmény.

A magyar vitézség, a magyar szabadságszeretet ragyogó, mozgalmos bemutatója és megkapó lelkesítő erővel feltárja e két eleven, színekkel ragyogó, magyar levegőtől és érzéstől dúzzadóan áthatott festmény, a melyeknek egyik gyönyörű lapján fehér lován száguldva látjuk szépséges, nemes, daliás nagy fejedelmünket, Rákóczi Ferenczet, midőn a „hazáért és szabadságért“ diadalmasan kibontott golyótépett zászlóval a kivívott győzelem után Európától csodálat kuruczaival, Bercsényi, Ocskay, Esze Tamás, Majos, Móricz István, Kiss Albert uramék és a többi kurucz lovagok harcias, megkapóan erős kíséretében a tiszabecsi sikon, az első döntő győzelem után elővágat. Fejedelmi szép e képen Rákóczy, de a vitézei is hozzáméltók...

Napsugaras tavaszi kép. Oldalt a tiszaparti füzesek mellett lovak, lovasvitézek testhalma látszik. Ott szörnyű huszárattak folyhatott le; de borzalmait eltakarja az a két pompás gyalog kurucz vitéz, kiket

előlre, a fejedelem iránti rajongó hódolat kifejezésére sikerülten állított be a művész Geiger Jenő.

A fejedelem lova lábai előtt, a véres győpen egy holt vasas német, osztrák vitéz hever kettétört karddal, fejét, testét a törnyelű, a porba bukott, kétfejű sasos sárga zászlóra hajtotta.

A 48—49-es szabadságharc dicsőségét, és felséges jelentőségét, sugározza lelkünkbe a másik szingazdag festmény, a mely szintén a Geiger Jenő alkotása. Nemzetünk sorsát tömörítve tárja elénk ez édesbűs, borongós hangulatú, mély érzésekre fakasztó kép. Fent az ormon a piros sapkás honvéd már legyűzte az osztrák-zászlótartót, kinek a kezéből a honvéd lába elé hanyatlik a kétfejű sasos, sárga zsarnokizászló... Lent a beszögezett ellenséges ágyunál nemzeti lobogós, kivont kardos délczeg honvéd áll és a zászló körül az áruló módon ellenünk támadt nemzetiségek letiport harcosainak halomra hullott holtteste és a diadal e képére ragyogva hull az égből a sugár.

Ah, de diadalunk nem lehetett teljes... Háttérben a völgyből, a boros völgyből özönlik a legyőzött osztraktól végső segítségül hívott lándzsás, vadkozakság lovas hada és tüzlángok jelezik a felgyújtott békés magyar falvakat.

Dicsőségünk, fájdalomunk! Minden, minden ki van ezen a képen fejezve. Mi azért a két első kiadvány után dicsőre és örömmel emlékezünk meg a lelkes és hazafias debreczeni polgár Bilkei Dezső és társa Óváry József vállalkozásáról. Hisszük, hogy további kiadványaik is méltók lesznek ezen első műlapokhoz, a melyek minden tekintetben kiállják a kényesebb kritikát is. Ezek a képek a legszebb és lelkes érzéseket gyűjtő diszei lesznek minden polgárháznak, minden hazafias egyesületnek; hisszük, hogy az egész országban nagy népszerűséggel fogadják a magyar hazafias érzéstől áthatott művészet és vállalkozás alkotásait, a magyar nyomdaipar remekait; hisz a szépczelokat szolgált vállalat (a jövendőleg egyrészt a Rákóczi kassai lovasszobrára adják!) érdemes a hazafias magyar közönség pártfogására. Ajánljuk. A két nagy képet együtt 20 koronáért adják.

Szabad Hajdu.

Gelléri Mór könyve. Singer és Wolfner jelesnevű budapesti könyvkiadók könyvesházából, több mint 300 nagy oldalra terjedő, tömör munka jelent meg, a melynek az ára 5 korona. Gelléri Mór műve ez, a ki a st. leuisi kiállítást tanulmányozván, sokfelé kiterjeszkedő, tanulságos művet írt amerikai tapasztalatairól. „Egy amerikai világhiállítás körüli” czimen. A művet, mely Amerika nagyságának, erejének, ereditettségének és gyors fejlődésének titkait vi-

lágos adatokkal magyarázza meg, hasznosan forgathatják az emberi haladás barátjai. Gelléri pedig előismerést érdemel hatalmas és tanulságos műve megírásáért, tapasztalatainak közhasznosra való kibocsátásáért. Ez érdekes munkában első keresztülalpozásra csak azt kifogásolhatjuk, hogy az Amerikába vándorolt magyarsággal szükséztül foglalkozik, bár sokokat némileg ez is érdekelt volna a többi amerikai érdekességek mellett.

Kipling és Poe fordítások. Szebenyei József és Pásztor Árpád nagyváradi tehetséges ifju ujságírók és versköltők gondoltak szépet és merészet. Elhatározták, hogy Rudyard Kipling és Edgar Allan Poe káprázatos angol költőknek válogatott költeményeit bemutatják a magyar közönségnek. Az amerikai föld esodapostájának, a nagy Poe-nak néhány felséges, világirodalmi becsü remek költeményét már sikerült magyar fordításokban ösmerjük. A másik nagy angol gondokozót Rudyard Kiplinget, leginkább fantasztikus prózai eibeszelései után ösmerik a magyarhoni olvasók, mint költő, mint versíró kevésbé öksmeretes; hogy megösmérjük: Szebenyei József ezért határozta el szépen és merészen több válogatott verseinek nyelvünkre fordítását. És Pásztor a Poe, Szebenyei a Kipling fordítóiékat szerepelnek a Sebő Imre által Nagyváradon kiadott (Rudyard Kipling, Edgar Allan Poe Pásztor Árpád, Szebenyei József) egyszerű, de olvasható cinos kötetben, a melynek az ára 3 korona. Ez érdekes próbálkozást ösmertetni fogjuk; mert Szebenyei, mint Pásztor nagy feladatra vállalkoztak e szellemkiválóságok ihletésének, költői alkotásainak magyarra ültetésével.

Színház.

Minisxterválság. Bereczik Árpád közepes szintű, de jó száraz humoru vigjátéka elég eleven tükörben veri vissza a mai korunk képviselőválasztásban hajrázó társadalmát. Az a guny, amivel az író átfonja alakjait és eseményét, nem sujtó, nem sértő, csak csipősen csiklandó. A közönség felfelmorajló helyeslése ezt mondja rá: ez bizony így van! Az időszerűség is fontos szerepet visz sikerében, amely nem zajos, de állandó. A szereplők, mivel a mának emberei ábrázolják, igen jól megértik és megértetik a szerző gondolatát. Kiszzerű az egész, amit végezniök kell, de igaz életet nyújtanak benne. Kiválnak: P. Menszáros, Hahnel, Csoró, Faragó.

O. G.

Sekszpíri előadás. Csütörtökön kerül színre Shakespeare 3 felvonásos vigjátéka a „Tévedések játéka.”

Az elnémult harangok szerzői Debreczenben. Rákosi Viktor és Malonyay Dezső hazafias irányu nagyhatásu darabját „Az elnémult harangok” darabot vasárnap este adják elő először a debreczeni színpadon. Már most megemlítjük, hogy az első előadásra a darab szerzői Rákosi és Malonyay is lejönnek Debreczenbe vagy legalább maga Rákosi, a ki ezt személyesen emlitette előttünk. Az oláhok közé ékelt kálvinista maroknyi magyarságnak tragikus helyzetét tárja fel ez a darab, a melynek tartalmát lapunk mai tárczájában röviden ösmertetjük.

Az orosz dalosok. Hétfőn lesz az első fellépte Nadazola Slavianszka 35 tagból álló orosz nemzeti énekhar társulatának. Az első előadás műsora a következő: 1. „Kelet felé” induló. 2. „A nemzeti ének”. 3. „A fekete szemű ifju”. 4. „Legenda”. 5. „Kra-koviak”. 6. „Dámon” opera kórusa. 7. „Kis-orosz táncdal”. 8. „Eluchnem”, a Volga-menti „Burlákok népdala”. II. Templomi

énekkar s novella. „Mi atyánk“, 2. „Ave mária“ (ó-szerá stylus) 52. szoltár, III. A Balalaika zenekar közreműködésével. 1. „A Prebránsky gárda ezred indulója.“ 2. „Nemzeti dal változásokkal. 3. „Keringő.“ 4. „Az almafa alatt“ (népdal). 4. „Ramarinottsága.“ A szereplők a XVI. és XVII. évszázadok orosz jelmezeiben működnek.

Vendég művész. A jövő héten lép fel Csige Bőske, a vigszínház művész nője a „Heidelbergi diákélet“ című színműben, melyben „Katicza“ szerepét játssza.

UJDONSÁGOK.

Özvegy Hegyi Mihályné hagyományai.

— Tizezrek jótékony czélokra. —

Hegyi Mihályné végrendeletét szerdán délután hirdették ki a debreczeni járásbíróóság előtt.

A végrendelet több ivre terjed s abból ugyanazon vallásos buzgóság, krisztusi szeretet melegsége árad szét, amely a megboldogult nagyasszony nemes szívét egész életében dobogtatta. Vagyonának jelentékeny részét, a bökönyi birtokot nagyszámu rokonsága öröklí. De tekintélyes összegre rugnak a kiscbb-nagyobb hagyományok is.

Igy elsősorban a debreczeni egyetem, a debreczeni ref. felsőbb leányiskola és a ref. közalap jutnak derék alapítványokhoz, amelyekről az alapító leveleket még életében megcsinálta és levéltárakban helyezte el a kegyes asszony. Megemlékezett továbbá végrendeletében a főiskolai konviktusról, szegény diákokról és a kántusról, meg a bökönyi ref. leányegyházról, a mely anyásítás czéljaira kap alapítványt; azután a téglási, somlyói és más ref. gyülekezetekről; a debreczeni ref. nőegyletről, tüzoltó-egyletről is.

Az idvezült fennkölt gondolkozásáról tanuskodik egy másik alapítványa, amelynek kamatait felváltva a debreczeni, felsőszabolcsi és szilágysági ref. egyházmegyék területén lakó 2—2 ref. hajadon férjhez menetele alkalmával menyasszonyi ajándéku kapja az illető esperesek ajánlatára.

Fajához való nagy szeretetét és a természet iránt való rajongását fejezi ki ismét egy másik alapítványa, amelyet arra rendelt, az erdélyi ref. egyházkerület kezelése alá bizván, hogy további tökéletesítés után abból az erdélyi Kárpátok között turista menedékház építtessék és tartassék fenn. Ki sebb összegeket hagyott néhány kedves barátnőjének és jóemberének is. A végrendelet végrehajtóiul gr. Tisza Istvánt, dr. Medve Kálmánt és Balogh Ferencz hittanárt nevezte meg.

*

Szerdán délelőtt helyezték örök nyugalomra a református egyház nagy jóltevőjének, özv. Hegyi Mihálynénak tetemét. A holttest kedden éjjel érkezett meg Szilágysomlyóról a debreczeni állomásra, honnan a Batthyány-utca 3. számú házhoz, az elhunyt

házához szállították, hol reggel ravatalra helyezték. A ravatalra az első koszorut Dóczy Gedeon helyezte a református felsőbb leányiskola nevében. A szép beszédre Balogh Ferencz válaszolt. Koszorut küldtek még: a református egyház, herczeg Odeszalchi Györgyné, özvegy Tisza Kálmánné és családja, Telegdy László, Bán Elemér, Timár Zsigmond, Balta Elemér és még nagyon sokan. A református egyház, a főiskola és a leánynevelő intézet épületére kitűzték a gyászlobogót, melyet egész nap künn hagytak az elhunyt tiszteletére. A temetésen rengetegen megjelentek a halottas háznál, honnan a főiskolai teljes kántus gyászéneke után megindult a halottas menet a Kossuth-utcai templomhoz. Itt Szele György lelkész mondott a koporsó felett megható, szép gyászbeszédet. A Czegled-utcai temetőben a sirboltnál a főiskolai ifjuság nevében Benkő Viktor tartott beszédet, mely után a kántus gyászéneke közben helyezték el a koporsót a sirboltnban.

Megakadályozott testvér gyilkosság.

Véres testvérharc a homok-utczán.

„Keress az asszonyt és megtalálod a bűn forrását.“

Ez esetben Hodosi Eszter az az asszony, az ő szerelme, amely napraforgóként hajladozott, a bűn forrása. Miatta emelt baltát a tulajdon testvéröccsére Lókodi József homok-utcai lakos és véletlen szerencse, hogy a testvérgyilkosságban a megcsalt szerelmes bosszúvágyától elvakult embert megakadályozták.

Az előzménye e megrázó esetnek az, hogy Hodosi Eszter leányasszony hét évi együttélés után elhagyta a vadurát; Lókodi Józsefet és az öccsre, a 26 éves, jóval fiatalabb Lókodi János szeretője lett.

Ebbe nem tudott belenyugodni Lókodi József és szép szóval, majd fenyegetéssel akartá kényszeríteni Hodosi Esztert a visszatérésre, de a lányasszony jobban érezte magát a fiatalabb Lókodi mellett.

Ezért bosszura határozta magát Lókodi József. Kedden este a szerelmes pár együtt igyekezett haza az utczán, amikor eléjük állt Lókodi József. A kezében baltáját forgatta.

— Hát nem jössz vissza Eszti? — kiálto ta.

— Nem — felelte a lány daczosan.

— Akkor meg is halsz.

Felemelte a baltát, hogy lesujtszon vele. A leány ijedten hátrált, míg Lókodi János elszántan eléje állt a baltájának

— No hát meghalsz te is! — ordított fel vadul a feldühödt ember és irtózatoss csapást mért az öccse fejére, aki azonban bakkarjával elhárította azt.

— Gyilkos! Segítség! — Kiáltozta a leány és a szomszédságot fellármázta.

Szerencsére ekkor már Czerbas József munkás megragadta az örvöngőt, aki ujabb csapásra emelte baltáját és kicsavarta a kezéből. Így mentette meg a testvérgyilkosságtól Lókodi Józsefet. A fiatal Lókodi, aki így is nagyon súlyos sérülést szenvedett az alsó karján, feljelentette baltáját. Feljelentette a hűlen Eszter is éltveszélyes fenyegetésért.

— Személyi hír. Zsoldos László jeles fővárosi író Debreczenben időzik.

— **Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe.** A kath. egyház ma a kis Jézusnak a templomban való bemutatásának emlékét ünnepli, ami arról nevezetes, hogy ekkor énekelte az öreg Simeon próféta az ószövetségnek hatyru dalát a gyönyörű „Nunc dimittis“ (Most bocsátd el) kezdetű zsoltárt. Az istentiszteletet a következő sorrendben lesznek: reggel 6 órakor misézik Kampell József 7 órakor Szabó István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár 9 órakor az ünnepélyes nagymisé, mely gyertyaszenteléssel és körmenettel kezdődik Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plebános tartja segédlettel, nagymise után ugyanő prédikál 3/4, 11-kor misézik Molnár K. Dezső és 1/2 12-kor Mellau István. Délután 3 órakor Iytánia utána rózsafüzér lesz.

— **Kamarai közgyűlés.** A kereskedelmi és iparkamara február 9-én, jövő csütörtökön tartja az évi első közgyűlést, melynek tárgysorozatát és meghívóját ma bocsájta ki az elnökség. A mai nap folyamán az elnöki tanács délután 4 1/2 kor pedig a közös bizottság tart ülést. Pénteken d. u. 4 órakor az ipari szakosztálynak, hétfőn délután 4 órakor pedig a kereskedelmi szakosztálynak lesz ülése. Ezen kívül kisebb szakbizottságok naponként üléseznek, hogy a nagy tárgysorozat minden egyes ügyét alaposan előkészítsék. A február 9-iki közgyűlésen lesz alkalma a kamarának először üdvözölni elnökét mint országgyűlési képviselőt. A kamara az üdvözlés alkalmát természetesen megragadja és pedig nemcsak a gyűlésen, hanem a gyűlés után tartandó ünneplő lakomán is, melyen nemcsak a kamara tagjai jelennek meg, hanem Szabó Kálmánnak a helyi kereskedők és iparosok köréből való nagyszámu tisztelői is. Előjegyzéseket szívesen elfogad a kamara titkára is.

— **A Csokonai emlékének** szentelt színjátékot, tekintettel a nagy érdeklődésre, szombaton és vasárnap adja elő újra az a tizenhárom tógátus deák, akik az évfordulón bemutatták. Belépti díj: ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Előjegyzéseket elfogad a főiskolai szenior. A játék személyei:

Elnök — Kolozsváry Mihály.

Szenior — Makay Kálmán.

Íródeák — Baróthy István.

Advocatus — Halász András.

Orator — H. Kiss Pál.

Poéta — Tóth Sándor.

Theologus — Miszti Mihály.

Juratus — Adorján István.

Első felavatandó — Létay Pál.

Második felavatandó — Dózsa Jenő.

Krónikás — Szilágyi Dezső.

Órálló — Kerekes Béla.

Fuvolás — Alföldi Béla.

Jegyek előre válthatók Hegedüs és Sándor Kossuth-utcai könyvkereskedésében és Csáthy Ferencz üzletében.

— **Zion-egyleti közgyűlés.** A „Zion“ debreczeni betegsegélyző egylet 1905. évi február 5-én, délután 2 órakor az izraelita hitközség tanácstermében (József kir. herczeg utca emelet) beazamoló és folytatólagos tisztújító közgyűlést tart. Napirend: 1. Jelentés az 1904. évi ügykezelésről. 2. Az 1904. évi zárszámadás és a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelentésének meghallgatása. 3. Egy háromtagu számvizsgáló bizottság kiküldése az 1905. évre. 4. Indítvány az orvosok választására vonatkozólag az alapszabály 45. §-ának megváltoztatása tárgyában s a választmánynak erre vonatkozó előterjesztése. 5. Elnök, alelnök, pénztáros, ellenőr, három előjárósági tag, négy betegfelügyelő és három orvos választ-

tása az 1905—1907. három évi ciklusra. Figyelmeztetés: Indítványok csak azon esetben tárgyalhatók, ha legalább 3 nappal a közgyűlés előtt adatnak be az előjárásához. A választási bizottság nyomában a be-számoló közgyűlés után veszi át a szavazó-íveket.

— **A világitásügyi bizottság** ma délután 4 órákor ülést tart.

— **Adomány a debreczeni egyetem javára.** Dr. Szűts Miklós ur, a debreczeni kir. törvényszék elnöke 50, azaz ötven koronát adott át nekem a debreczeni leendő egyetem javára. Az adományt köszönettel vevém át, azt a mai napon a főiskolai pénztári hivatalnak átszolgáltattam, s róla a főisk. gazdasági tanácsnak jelentést tettem. Debreczen, 1905. február 1. Csiky Lajos theol. ek. tanár.

— **Új iparosok.** Január hó második felében az alábbiak váltottak új iparengedélyt: Klein Ferencz férfi szabó Cserepes-utca 8 sz. Feldman Sámuel ezimfestő Hatvan-utca 31 sz. Elischer Károly asztalos Simonffy-utca 32 sz. Papp Károly asztalos Simonffy-utca 1 sz. Kovács Gyula butor és épület asztalos Darabos-utca 17 sz. Petneházi János kis vendéglős Klyó utca 11 sz. Ács József kis vendéglős Kossuth utca 27 sz. Vértési Ferencz kőmives Csillag-utca 106 sz. Kovács Sándor szatócs Major-sági föld 48 sz. Somogyi Zsigmondné és társa rőfös és kézműáru ker. Piac-utca 26 sz. Schatz Jakab terménykeres. Piac-utca 79 sz. Steiner Jakab szatócs és széna, szalma és abrak kereskedés Pesti utca 3 sz.

— **A kereskedelmi iskola ifjúsága** Csokonai Vitéz Mihály a nagy magyar költő halálának századik évfordulója alkalmából szép ünnepélyt tartott. Az ünnepélyt Labonczi Mihály tanár nyitotta meg „Csokonai emlékezete” című magas szárnyalatu beszédével. Ezután Karacs Lónka k. a. a női keresk. tanfolyam növendéke énekelte nagyon szépen Csokonai „A Reményhez” című dalát, melyet Tóth Mariska kísért biztos hegedű játékkal. Az ünnepély sikeréhez Ezri Miklós és Révész Aladár járultak még hozzá; az előbbi „Do:ottyából” szavalt egy érdekes részletet, az utóbbi pedig hatásosan adta elő a Tihanyi Ekhóhoz” című Csokonai költeményt. Az intézeti vegyeskar Csokonai dalokat adott elő. Az ünnepélyen a tanári karon, a női tanfolyam és kereskedelmi iskolai növendékeken kívül szép közönség vett részt.

— **Csokonai atyjának keresztlevelé.** A tervezett százados Csokonai-emlékünnepre érdekes irat jutott a Csokonai-körnek birtokába; t. i. azon anyakönyvi másolatok, melyek Csokonai atyjának születésére vonatkoznak. Az adatokat a győri ev. ref. egyház anyakönyvéből Pereszleányi Zoltán, lipótszentmiklósi szolgabíró és szerkesztő, a felvidéki magyarságnak egy buzgó bajnoka írta ki már régebben, de most a legnagyobb szíveséggel bocsátotta a Csokonai-körnek rendelkezésére. A keresztlevélből nyilvánvaló, hogy a költő Csokonai ref. papi családból származott és hogy atyja 1747.

szept. 25-én született. Egyébként az anyakönyvi adatok így szólnak.

Ao. 1747.

Szülék nevei: Tiszteletes Csokonai László Prédikátor Ur. Gyermekek nevei: József, Keresztyák 's anyák: Tiszt Komáromi Pál uram, Nzetes Buus István uram, Csapó József ur. N. Horváth K. Mihály ur, N. Patonai János kapitány ur, N. Rátz Gergely és N. Horváth Kati István ur, N. Ott Kristóf ur. N. Gyulainé asszony. Fűrdős Imréné asszonyom. Habermajerné asszonyom. Nagy Andrásné asszonyom. Boráros Ferentz, Thót Márton, Szabó János, Varga János, Kovács István.

Nap szám: 25. Szeptbr.

— **Jó tettért jót ne várj.** A városban csavargott hely és foglalkozás nélkül Kovács Sándor 14 éves karczagi fiu fázott és éhezett az istenadta, amikor a múlt hó 29-én Csukás Lajos Simonffy-utca 19. sz. a. reszelővágónak megesejt rajta a szíve és magához vette inasnak, bárha semmi okmánya nem volt a kis csavargónak, aki meg sem melegegett helyén, már is lopásra vete medett és a gazdája ezüst óráját lánczoztól ellopta és Pintér Gusztáv órásnak eladta 5 koronáért. A hálátlan suhanczot Kubinyi Mihály rendőrőrsparancsnok a színházi pénztár előtt fogta el, amikor éppen jegyet akart váltani a karczatra. A lopást beösmerte.

— **Felolvasó esték.** A róm. kath. főgimnáziumban tartatni szokott felolvasó esték II ik cyclusa jövő hét csütörtökön kezdődik meg. Ezen 5 felolvasó estéből álló cyclusra egy ülőhely ára 2 korona. A régi bérlők elsőbbségi joga csak ma estig marad érvényben, azontul a jegyek a jelentkezőknek azonnal kiadatnak. Azért kéretnek a régi bérlők, hogy helyeik iránt a mai nap folyamán intézkedni sziveskedjenek, különben helyük másnak adatik el. Bérlőjegyek (5 estére 2 korona) kaphatók Mihailovits I. gyógyszerteráiban.

— **Az utolsó választás.** Az általános képviselőválasztások utolsója ma fog lezajlani Hajduböszörményben. Miután a kormányparti Bőszörményi Sándor visszalépett, egyhangulag dr. Benedek Jánost fogják képviselőül kikiáltani, aki a múlt országgyűlésen is képviselte a kerületet és a függetlenségi és 48-as párt egyik munkás, fiatal tagja.

— **Egyházkerületi főjegyzőválasztás.** Kedden járt le a tiszántúli egyházkerület főjegyzőségére való szavazatok beadásának határideje. A beérkezett szavazatokat a jövő héten bontják fel és számolják össze a püspöki hivatalnál.

— **Meghaltak.** Stern Netti izr. 44 éves, Tóth Ferencz r. kat. 36 éves, Torkos Jánosné szül. Kovács Erzsébet ev. ref. 34 éves, Turi Zsófia ev. ref. 5 napos, Szekeres Sándor ev. ref. 62 éves, Kun István ev. ref. 15 éves.

— **Tönkrejutás miatt öngyilkos.** A hajnal-utca 5 sz. a. házban öngyilkosságot követett el szerdán délután. Cz. A. volt sertéskereskedő, aki a szerencsétlen viszonyok a nyomasztó gazdasági helyzet következtében tönkrejutott. A szerencsétlen ember, aki nejtől is különvált, nem tudta elviselni a nagy anyagi csapást és öngyilkossági kísérletet követett el. A

jobb halántékába lőtt. Nem halt meg; de állapota nagyon súlyos és kevés remény van felépüléséhez. Hátrahagyott levelében öngyilkosságának okául tönkrejutását említé. Az egykor vagyonos ember öngyilkossági kísérlete mély részvétet keltett.

— **Csalásból él.** A foglalkozására nézve nádkötő volna M. József, de mivel a nádkötés csak 30 napig tart, az évről pedig 365 napja van, csalással tartja fenn magát, még pedig olyképpen, hogy részgyűrűket szokott pár koronáért aranyként eladni hiszékeny embereknek. A jendőrök éppen jókor akadályozták meg, amikor éppen be akart csapni a részgyűrűvel két vidéki atyafit. Bekísérték; de mivel a család kísérlete nem büntethető, elengedték.

— **Szinügyi bizottsági ülés.** Szerdán délután Vecsey Imre főjegyző elnöklésével ülést tartott a szinügyi bizottság. Tíz szinügyi bizottsági tag jelent meg és részt vett az ülésen Makó szinigazgató is. Az igazgatónak kiutaltak 5000 korona szubvenziót és 1000 korona fűtési átalányt. Oláh Károly tanácsos azon kifogására, hogy a szinigazgató a bérlőknek egymásután többször is beadja a János vitét, Makó kijelentette, hogy ezt kénytelenségből cselekszi, mert az énekes tagjai közül Karacs Imre és Sugár Aranka betegek. — Fejér Ferencz indítványára kimondta a bizottság, hogy ezután minden hónapban ülést tartanak a társulati tagok működésének elbírálására. — Vitatkoztak a rossz szinpadai világitás felől is, amelyre Aczél Géza főmérnök megjegyezte, hogy rossz az egész szinpadai berendezés, sőt rossz is lesz addig, amíg majd Zilahy Gyula a saját költségén rendbe nem hozza. — Fejér Ferencz dr. elősmerését fejezte ki Makó Lajos szinagazgatónak a Heidelbergi diákélet fényes színrehozataláért. Elismeréssel nyilatkozott a drámai személyzet jóságára felől, ellenben az operetteszemélyzetet kifogásolta. Ugyancsak Fejér Ferencz dr. kérte a „Szinészek” című budapesti szemétdarabnak a polgármesteri uton való kitiltását. Elfogadták a Fejér azon indítványát, hogy a szinigazgató az ilyen erkölcsileg aggályos darabot tartozik a polgármesternek bemutatni. (Miért nem a szinügyi bizottságnak? Szerk.)

— **Az ifju Tisza mulat.** Az ifju Tisza István gróf, a miniszterelnök fia, az este Debreczenben tartózkodott és az „Angol királynő” éttermében mulatott a Magyaristevérek nótái mellett. A fiatal Tisza rokonszenves diákleány, aki most tette az első alepvizsgát és pedig sikerrel. Hát hiszen rá is ér még a — bukásra.

— **Elfogott tolvaj leány.** A debreczeni rendőrséget táviratban értesítették Szatmárról, hogy onnan szerdán réggel megszökött Román Mária nevű tolvaj leány. A rendőrség azonnal magindította a nyomozást és délutánra már sikerült is a leányt letartóztatni.

— **A Postások bálja.** A m. kir. posta és távirat alisztek és szolgák, folyó hó 11-én megtartandó tánczvigalmukra már a meghívókat nagyrészen szétküldték. Most már a buzgó postások azon fáradoznak, hogy egy minden tekintetben kellemes estélyt rendezzenek azoknak, akik ez alkalommal őket jelenlétükkel megtisztelik. Különösen, mint mindég, ugy ez évben is nagy sülyt fektetnek arra, hogy tánczolni és mu-

10 forint készpénz vásárlásánál

Wallerstein Fülöp fiai

női divat és vászon üzletében

INGYEN!!

életnagyságu kép.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

Az életnagyságu kép gyönyörű kivitelű és semmit nem kell ráfizetni.

latni szerető ifjak kellő számmal vegyenek részt ezen mulatságon, hogy így a jelenlévő hölgyek sem szórakozás, sem tánczos tekintetében hiányt ne szenvedjenek, akiket még ezenkívül az Antalfy bődíszműves által készített, remek kivitelű és különböző színű plüss, tánczrendekkel fog meglepni a rendezőség. Ha valaki ezen estélyre még meghívót nem kapott volna, de arra igényt tart, forduljon e tekintetben bármelyik levélhordóhoz, ki azt haladéktalanul megfogja kézbesíteni.

— **Fatolvajok.** Hegedüs Emil Miklós-utca 7. sz. a. fakereskedő jelentést tett a rendőrségen, hogy a fáját rendszeresen lopkodják. A rendőrség a tolvajokat kivomozta Kerékvártó István, Gombos László, Fogarasi Mihály és Kulesár Imre homokkerti lakosok személyében. A lopott fa is megkerült.

— **Talált vizsla.** Egy közép szőrű korecs szetter vizsla találtatott, mely 8 hónapos lehet. Talajdonosa három nap alatt annyival inkább jelentkeztek a mezőrendőrkapitányságnál, mert ezen határidő letelte után az eb eddigi gondozója tulajdonába megyen át.

— **Lakásfosztogató férj.** A szüleikhez ment haza Nagy Miklósné G. Kis Mária Vigkedvő-Mihály-utca 27. sz. a. lakó, urahagyott asszony. A férje megtudván ezt ejment a felesége lakására és azt teljesen kifosztotta. Eladta a teljes berendezést mintegy 432 korona értékben. A szegény asszony, mikor szüleitől visszatért, már csak az üres lakást találta. A lakásfosztogató férj megszökött, állítólag Amerika felé vette útját.

— **Lopással vádolt oseléd.** Mindennapos eset az ilyen. Nagy Károlyné Péterfia utca 26. sz. a. lakost meglopta a cselédje. Husz korona értékű aranygyűrűjéi és 8 korona értékű gyermekruhát lopott el. A tolvaj cselédet elfogták.

— **Megugrott szénatolvajok.** Kertész Dániel tanyáján a szénát akartak megdézsmálni a tolvajok, de a gazda rajta érte őket, mire a tolvajok megugrottak. A csendőrség nyomozza őket.

— **Tolvaj vadpár.** Fürst Béla kávé-s felesége és Erdei Ferencz Simonfi-utca 6. sz. a. lakó hetes lopásért tettek feljelentést Varga Róza cseléd ellen, aki párnát és eszimat lopott a régi szolgálati helyéről. Nyomozás közben Bardócz András rendőrbiztos házkutatást tartott Varga Róza szállításán, Szimcsák Józsefnél, aki maga is tolvaj. Itt aztán kiderült, hogy Varga Róza szeretője, Sipos Károly, aki **Megyasza Sándor** hentes kocsisa volt, a gazdájától mintegy 100 korona értékű szalonna és husneműt lopott és azt ott rejtette. A tolvaj vadpárt letartóztatták. Kiderült, hogy ők lopták le Török Sándor tejes kocsijáról is 5 literes kannát tejjel együtt.

— **Bolttűz.** Az éjjel fél 11 órakor tűz ütött ki Lebovits Zsigmond Kossuth u. 6. szm alatti üzletében. A gyorsan kivonult tűzérsg fél óra alatt eloltotta a tüzet. A kár mintegy 500 korona.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik elfelejtethetetlen jó feleségemnek temetésén megjelenni szivesek voltak és az által is mély fájdalommat és bánatomat enyhítették, fogadják ezuton is szives megjelenésükért hálás köszönetemet. **Böszörményi Pál.**

x **Kiváló alkalom** kínálkozik a ruhaszöveteket és rőtös árukat vásárló közönség számára. Ugyanis a Debreczen és vidékén legjobb hírnévnek örvendő „Mara-

dék áruház” átköltözés miatt raktáron levő árnit mesés olcsón árusítja Piacz-u. 19. sz. a. Tisza palotával szemben.

x **Menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak igen olcsón kaphatók** **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piacz- és Szentanna-u. sarkán.

A megszökött királyleány sorsa.

— Az élet regényeiből. —

I. A regény.

Még bizonyára sokan emlékeznek arra a szenzációs szerelmi regényre, melynek első fejezetei Itáliában játszódtak le. folytatása pedig, a sors különös szeszélyéből Budapesten szövődik a Kis stáció-utcában.

Az egész világ sajtóját hejarta annak idején egy olasz festőnek, Folchiniak a neve. Nem világra szóló alkotásai révén, melyekkel tán megteremtette volna az olasz festészet renaissanceját. De hogy, Folchi nem tartozott a kiváló lángelmék közé. Tuzat ember volt, azok közül való, akik hőviben vannak Itália kék ége alatt és akiket a Vatikán és Pitti-képtárak látogatói sűrűn találnak Rómában. Firenzében másolván a nagy mesterek remekműveit és idegen államok képtárai részére.

Signor Folchi is ezek közül való volt. A közepszerűségéből nem tudott kiemelkedni és hiába áhítozott ama boldog jövő után, mikor az ő nevét is szárnyára kapja a hír. Végre ez az idő is elérkezett. Folchi, aki különben a férfiszépség ideálja volt, egy napon megbízást kapott Don Carlos egyik rokonától valami arczkén restaurálására.

Igy került Folchi festő Don Carlos házába. A herczegnek volt egy híres szépségű lánya. Egész Itália ismerte Donna Elvirát. Magas, sugar szépség, igazi fejedelmi alak. Donna Elvira addig asszisztált a művésznek, míg halálosan belé szeretett. Nem gondolt fejedelmi származásával, nem törődött azzal sem, hogy Folchi már házas ember, sőt serdülő leánya is van. A szép maestro elferdítette a herczegnő fejét és egy nap megtörtént a nagy szenzáció: Folchi megszököttette Donna Elvirát . . .

II. Az élet.

Ami után a festő áhítozott: elérte. A hír szárnyára kapta nevét, a világ minden újságjában olvashatta, ha nem is valami híres alkotásával kapcsolatban, de egy szép lánynyal, egy fejedelmi sarjjal együttesen. Odakerült neve a Rigó Janesik, Mattasichok és Gironok díszes sorába.

Don Carlos, a büszke trónkövetelő nyomban kitagadta a lányát. Megvonta tőle az apanaszt és kijelentette, hogy többé tudni sem akar róla. De mit törődött mindezzel Donna Elvira? Az övé volt Folchi, a szép Folchi és neki ez fölért az elvesztett, hercegi koronával. Elvonult szerelmesével és a hazuról elvitt drágaságok immár nem szokatlan értékesítésével egy félreeső délvidéki falucsukába.

Azóta hallgatott felőlük a hír. Más világszenzációk szorították le az érdekeségek színteréről Folchiékat. És most már azt hiszik ugye, hogy még mindig ott élnek boldog paradicsomi életet a kis délvidéki falucsukában? De hogy! Folchi mester és Donna Elvira itt laknak Budapesten a Kis-Stáció utcában. Itt laknak egy kétszobás második emeleti lakásban. Félre a világ zajától, de annál hangosabban egymásközt.

A boldog szerelmi kettést ugyanis átalakította az élet nagy regényirója. A Kis-stáció-utcai kétszobás lakásban ugyanis négyen laknak: Signor Folchi, Donna Elvira Folchi törvényes hitvese és tizenhétéves szép leánya . . .

A lakás mindig zárva van. Havonta

egyszer megnyílnak az ajtók és Donna Elvira hazahozza egy bankból a számára rendelt kegydíjat. Ebből élnek. De a házbéliek egyebet is tudnak. A kétszobás lakás egyáltalán nem paradicsomba illő jelenetek színhelye. Lárma, csapkodás, sírás sűrűn hallatszanak ki a titokzatos ajtók mögül. Vajjon ilyennek képzelte-e Donna Elvira a házaseslet kísérő zenéjét? . . .

TÁVIRATOK.

Bánffy a helyzetről.

Bécs, február 1. A helyzetről a „Zeit“ báró Bánffy Dezső, az új-párt vezére tollából cikket közölt. Bánffy nagyon bonyolultnak látja a helyzetet, de a megoldást lehetségesnek tartja, mert a nemzet megjelölte az utat, amelyen haladni kell. Az önálló vámterületet fel kell állítani, ez a legelső követelmény. Meggyőződése, hogy most Andrassy Gyula gróf van előtérben, az ő kezében a helyzet kulcsa. Hiszi, hogy a megoldás sikerülni fog. A nemzet követeléseit fokozatosan meg lehet valósítani.

Gorkij sorsa.

Pétervár, február 1. Gorkij Maxim a Péter-Pál erődben van. Ugy bannak vele, mint közönséges gonosztevőkkel. Gorkijt és társait a 22-iki zavargások előidézésével vádolják és hadbíróság elé fogják állítani.

Páris, február 1. Az írók körében mozgalom indult meg, hogy a kormány utján kérjenek kegyelmet Gorkij számára.

Budapest, február 1. Az „Otthon“ hirlapírók és írók köre ma délután elhatározta, hogy Gorkij érdekében feliratot intéznek a bécsi orosz nagykövethez. A terézvárosi kaszinóban 500 aláírást gyűjtöttek a csárhoz intézendő kegyelmi táviratra.

Politikai gyilkosság.

Varsó, február 1. Nolken báró főkapitányt meggyilkolták.

Munkások a csár előtt.

Pétervár, február 1. A csár ma fogadta a munkások tizenháromas küldöttségét és átvette a feliratukat. Biztosította őket arról, hogy az igazságnak és méltányosságnak megfelelően fogja elintézni.

Az ellenzék együtt marad.

Budapest, február 1. A szövetkezett ellenzék a választások után is együtt marad és miután az ellenzéki pártok szövetkezése hasznosnak bizonyult, **együttes erővel** fog a bonyodalom megoldásához hozzájárulni. Tehát a bukott szabadelvűpártnak **semmi reménye nem lehet többé,** hogy uralmon maradjon. A szabadelvűpárt tehát végleg megbukott.

Megszökött király leány.

Brüsszel, február 1. Klementina herczegnő, Lipót király leánya nyomtalanul eltűnt. A király leány, aki jelenleg 33 éves, megszökött és a

Riverián fog egybekelni a 43 éves Napoleon Viktor herczeggel a vörös Jeromos fiával. A belga királyi ház ezen újabb botránya már nem is kellett feltűnést.

Tisza vissza vonul.

Bécs, február 1. A szabadelvűpárt bukásáról közölt cikkében azt írja a N. Wiener Tagblatt, hogy Tisza István csak ideiglenesen lép le a szereplés színpadáról, de nemsokára újra visszatér. Vajjon mit jelent e rejtélyes fenyegetés?

Törvénykezés.

Váltóhamisító család. Züllünk, kétségtelen, hiszen manapság már a paraszt is váltót hamisít. E csunya bünt követték el Kovács István és neje Szegedi Zsuzsanna, valamint leányuk, Szabó Aronné Kovács Julianna. Mindhármán tagadtak, de a vád ennek dacára beigazolást nyert. Két darab 257 és 138 koronás váltóra hamisították Andirkó György nevét és a hamis váltókat a hajduböszörményi részvénytársulati takarékpénztárnál helyezték el. A váltóhamisító család tagjait, apát, anyát és leányt a debreczeni törvényszék 7—7 hónapi börtönre ítélte.

A Gál János uram tolvaja. Gál János uram Debreczenben, a Csokonai utca 17 sz. a'att lakik. Ötlet lopta meg az elmúlt év márczius havában Darai Sándor 33 éves karczagi eseléd olyaténképpen, hogy a gazda komójáról előkereste a csészealá rejtett komót kulcsot: a komót felnyitotta és a komóból 26 koronát lopott. Darai Sándort, a Gál János uram tolvaját, miután beösmérésben volt, egy havi fogházra ítélte a törvényszék. Az ítélet jogerős.

Hat hónapi börtön betörésért. Kocsács Julis 23 éves karczagi születésű helynéküli eselédet 6 havi börtönre ítélte a törvényszék; mert özv. Szabó Imréné ladányi határban lévő tanyájáról, a tanyaiak távollétében az ablakon betörvén, ágyneműt és fehérneműt lopott. Az ítélet jogerős.

Leszidta a végrehajtót. Komor Miklós téglasi lakost 5 korona pénzbüntetésre ítélte a törvényszék, mert a községi végrehajtót többek előtt szida mazta azért, hogy az a szőrőjét feloglalta és elvitette. Az ítélet jogerős.

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben.

[Regény.]

(Orosz eredetiből.)

43. Ugy látszik, hogy Katinkáról megfeledkezett, vagy már többé nem is akart előtte titkolódnni.

A lányka az ajtó felé fordította a fejét. Talán éppen életének eme legveszélyesebb pillanatában érkezett volna meg életének a megmentője? Ez a gondolat villámként cikázott át agyán. Ha csakugyan olyan valaki volna, a lábához borulna, úgy kérné, hogy

szabadítsa meg, hogy vigye el innét? . . . De azután ismét csak lelohadt a bátorsága.

Péter is rémülten susogta:

— Nézzétek meg már, hogy ki az?

A vén csapláros reszketve mutatott az órára. A foga is összekocczant, miközben kinyögte:

— Most mult felórával éjféli tizenkét óra . . .

Azután egész összegörnyedten, lapulva, lábujhegyen az ablakhoz ment és a vastag függöny sarkát óvatosan félrehuzta.

Perczekig nem hallatszott más, csak a szél fütörészése.

De azután az a sulyos, erős öklü valaki ismét elkezdte döbögtetni az ajtót.

Az éjszaka heáltával a havazás megszűnt és teljes kísérteti fényében ragyogott a holdvilág. Fénye csodás fényvel világította be a vadont és a csapláros jól szemügyre vehette a külső ajtónál az ajtónyitást váró alakot. Nagy, erős, csontos férfi alak volt, a ki mintha megérezte volna, hogy az ablakból leselkednek reá, arczczal az ablakhoz fordult.

Az öreg Lubás rémletes börditással engedte le a függönyt és a szoba közepére tántorodott vissza. Leirhatatlan iszonyattal és rémülettel kapaszkodott az asztal sarkába és úgy dadogta:

— A halott . . . A halott . . .

Péter vad iszonyattal rázta meg az öregot.

— Megbolondultál? Mit beszélsz?

Az öreg ember egyre csak azt dadogta:

— Ott kint van . . . Jól felösmertem a holdfényénél . . . Ó, iszonyat! A halott!

Péter most maga emelte meg a függöny sarkát. Kimeresztett szemmel lesekedett ki. És midőn meglátta az éjszakai vendég arczczát, mindjárt előrántotta a kését és dult arczczal, rekedten hörögte:

— Vaszil! Nyisd ki az ajtót! Most nem szabadul elve innét.

De az öreg csárdás mégis észbe kapott és a hátsó ajtóra mutatván, utasította a vadficzkót:

— Bizonyosan csalódtunk. A halottak nem támadnak így fel. Valami eltévedt utas lehet. Azonnal távozz innét, nehogy meglásson.

A ficzkó eldugta a kését és távoztában csak annyit mondott:

— Jól van, de résen leszek!

A vén csapláros sóhajtván rogyott le az egyik székre.

— Katinka! Nyisd ki az ajtót. Nekem nincsen jártányi erőm sem.

Katinka engedelmeskedett atyja parancsának. Nehéz bundás, hosszuszaru hócsizmás nagy férfi lépett-e szobába. Harsányan köszönt.

— Adjon Isten jó estét!

Katinka összeresztette a hang csengésére és fürkészőleg tekintett az idegen arczczára, a ki után kissé reszketve csukta be az ajtót.

A csapláros lehető édeskésen mosolygott a jövevényre, a ki magyarázni kezdte váratlan ideérkezését.

— Utat tévesztettem ebben a vadonban, ami nem is csoda, hisz hó borít minden és órákhosszant nem találni emberi lényt. Egyedül bolyongtam ebben a nagy éjszakában. Nem győzők halát adni, hogy fedél alá jutottam. Ugy-e bár itt maradhatok?

[Folytatjuk]

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Mennyasszonyi kelengye

vászon, szőnyeg

Férfi és női fehérnemű.

Női divatárak.

Határozott árak.

A Debreczeni Hitelbank

— Részvénytársaság —

f. é. február 1-én

megkezdte működését.

Kölcsönöket nyujt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, árukra.

Óvadékkölcsönöket

ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses

(amortizációs) kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket

betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás végett.

Vesz és elad

mindennemű értékpapírt és ércz pénzt, valamint

Elfogad megbízásokat

ilyenek vételére vagy eladására és minden a bankszakmába vágó ügyletek kérésére.

Üzleti helyiség

Széchenyi utca, 1. sz. I. emelet.

Az igazgatóság.

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china-, ceylon- és indus-teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a grogueriában. — Nagybani szétküldés: **Indra tea import company, Triest.**

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Nincs többé „Influenza“ ha a világhírű „Triestzi Gyógy Cognacból“ legkisebb mennyiséget is iszik bárki. 1 üveg 10, 20, 30, 40, 50, 60, 80, 1.—, 1.20, 1.50, 2.—, 2.50 kr. Kapható Merkli Ferencznel Fűvészkert-u. 14.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz u. 42.

Széchenyi-kert 32. sz. ház jutányos árban eladó. Értekezhetni Botos detektívnél a nagyjátékánál.

1 kiló szilva 10 kr., 1 liter király petroleum 16 kr., 1 kg. papirhéju dió 20 kr., 10 dkg. törmelek csokoládé 10 kr., 1 liter finom jamaika rum 80 kr., 1 doboz köhögés, rekedtség ellen legjobbnak bizonyult „**Király pemetefü bonbon**“ 10 kr. Merkli Ferencznel, Fűvészkert-u. 14. sz.

A „Bodegá“ ban Rosner Mártonnál Piacz-utca 75. Naponta friss virsli és szép hideg felvágottak, valamint kitűnő italok kaphatók.

Pályázat könyvelői állásra az ipartestületi betegsegélyző pénztárnál. Pályázó tartozik bizonyítvánnyal igazolni 1-ször hogy a kettős könyvitelt valamely tanintézetben elsajátította, 2-szor, hogy mint könyvelő legalább is egy évi gyakorlatot folytatott valamely bejegyzett kereskedelmi cég, vagy intézetnél. Fizetési és egyéb feltételek az ipartestületi betegsegélyző pénztár titkári hivatalában megteudhatók. Pályázati határidő f. évi február hó 5. dél 12 óra.

Shakácsnői és gazdasszonyi állást keresek helybeu a legjobb és a leghosszabb bizonyítványokkal. Czim a kiadóban.

Drága anyukám! Beteg vagyok, nyugtasson meg. — Irjon azonnal. Vagy már nem szeret engem? Levelét minden perczen várom. Kezeit csókolja: Rossz fia.

Czabán Dániel ajánlja tisztán kezelt saját termésű borait egy literes és fél literes üvegekben. Ugyanott egy sütemény áruló asszony felvétetik. Battyáni-utca 15.

Cet madame que nous avons escortée hier, avant midi d'après 9. heuse dans la rue Miklós; nous la prions, que la connaissance est-il possible? Si il est possible. veuillez écrie dans l'éditeur, pour adresse „Bon jeum“.

1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 kg. papir héju dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 12 kr. 1 kg. családi kávé 1 frt 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében, Csapó-u. és kenyér piac sarkán.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Közel a Collegiumhoz 4 szobás lakás és mellékhelyiségekkel együtt május 1 re kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchenyi-utca 27. sz.

Étkezés előtt igyon étvágygerjesztőt a **hirneves**

KECSEMÉTI GYÖMÖLCSPÁLINKÁ BÓL mely

az **Első Alföldi Cognacgyár R.-T.**

Kecskemén,

szeszfinomítógyára által tüzemben tartott főzdében készül. — **Kapható mindenütt.**

Vezérképviselő Debreczen részére:

Trigarszky Emil ur.

Kar-utca

20. sz. alatti ház jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett

eladó.

Értekezhetni Piacz 26. gépraktárban.

Finom Ruhaszövetekből,
ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabású

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Mérnöki irodánkat
Debreczenben

Bank-palota, I. fölépcső, II. emelet
28. szám alatt

megnyitottuk.
Sipos és Szász

⇒⇒⇒ mérnökök. ⇒⇒⇒

Nincs többé szobafüst!!!

Minden kéményt megjavít a

John-féle szab. kéménytoldó

füst és szelelést szabályozó készülék.

220.000 drb. használatban. — Meggátolja a füstzaklatásokat, eltávolítja az árnyékszék büzt, növeli a kémény huzatát.

Leszállított olcsó áron kapható

Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

cement-, burkolati-, Eternit Aszbest-pala és mindennemű tetőfedési vállalat.

Atköltözés miatt

! a raktáron lévő összes női ruhaszövetek,
Blouse selymek, delain, karton, vászon, ka-
navász, szóval mindennemű rőfös áruk
! mesés olcsó árban lesznek eladva.

Maradék áruház

Piacz-utca 19. szám. Tisza palotával szemben.